

31. Musiikkilautakunta

Musiikkilautakunnan kokoonpano, kokoukset, päätökset ym. Musiikkilautakuntaan kuuluivat v. 1959 puheenjohtajana fil.maist. Veikko Loppi, varapuheenjohtajana sosiaalipääll. Kalle Koponen sekä jäsenenä dos. Ester-Margaret v. Frenckell, fil.maist. Patrik Lilius, siht. Johan Pajusola, toimitt. Hilikka Saarikoski, hallitusneuvos Arvo Salminen, prof. Martti Turunen sekä toimitt. Ontro Virtanen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli maist. Loppi ja sihteerinä toimi oikeusneuvosmies Kurt Walldén.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 12 kertaa. Kokousten pöytäkirjojen pykäläluku oli 246. Kirjeitä lähetettiin 185.

Musiikkilautakunnan ohjelmajaoston puheenjohtajana toimi kaupunginorkesterin johtaja Tauno Hannikainen, jäsenenä olivat lautakunnan jäsenet v. Frenckell, Lilius, Loppi, Turunen ja Virtanen. Sihteerinä toimi kaupunginorkesterin intendentti Nils-Eric Ringbom. Konserttimestari Naum Levin osallistui orkesterin edustajana ilman äänioikeutta ohjelmajaoston kokouksiin.

Koesoittoarvostelulautakunnan puheenjohtajana oli prof. Hannikainen, sihteerinä intendentti Ringbom sekä lautakunnan edustajina sen jäsenet Lilius ja Turunen. Lisäksi siihen kuului Suomen Kansallisoopperan kapellimestari, Suomen Muusikkojen Liiton edustaja sekä 5 kaupunginorkesterin jäsentä, jotka edustivat orkesterin valtuuskuntaa ja ao. ääniryhmää.

Kaupunginorkesterin intendenttinä toimi edelleen fil.tri Nils-Eric Ringbom. Kirjastonhoitajana oli 31. 8. saakka fil.maist. Veikko Helasvuo sekä 1. 9. lukien fil.maist. Einojuhani Rautavaara.

Musiikkilautakunta oikeutettiin kertomusvuoden aikana maksamaan eri teattereille ja musiikki- ym. taidelaitoksille avustuksina yhteensä 91.37 mmk. Edellisenä vuonna avustuksia saaneet olivat lähettäneet toimintakertomuksensa lautakunnalle, jonka määräämät valvojat perehdyttyään avustusvarojen käyttöön antoivat asiasta lausuntonsa. Näiden perusteella lautakunta antoi kaupunginhallitukselle joko puoltavan tai hylkäävän lausunnon niistä anomuksista, jotka koskivat avustuksien saamista v. 1960.

Selvitys Helsingin Työväen Lapsilaulajat ja Arbetets Vänner i Tölö nimisille yhdistyksille v. 1958 myönnettyjen 150 000 mk:n ja 50 000 mk:n suuruisten avustusten käytöstä lähetettiin kaupunginhallitukselle.

Lautakunta sanoi irti Oy. Yleisradio Ab:n kanssa v. 1953 solmimansa, kaupunginorkesterin konserttien radiointia koskevan sopimuksen päättyväksi 31. 12. kerto-

musvuonna. Uusi v:n 1960 alusta alkava sopimus laadittiin 19. 12. ja siinä korotettiin Yleisradion kaupunginorkesterille maksamia korvauksia n. 75 %.

Suomen Kansallisoopperan Säätön ja musiikkilautakunnan välinen, v. 1958 solmittu sopimus oli voimassa kertomusvuoden loppuun asti.

Säveltäjän Tekijänoikeustoimisto Teoston ja musiikkilautakunnan välinen sopimus oli samansisältöinen kuin aikaisemminkin, ts. lautakunta suoritti Teostolle kaupunginorkesterin esittämistä, tekijänoikeuslain alaisista sävellyksistä 175 000 mk:n suuruisen yhteiskorvauksen vuodessa.

Helsingin Torvisoittokunnan ja musiikkilautakunnan välinen, v. 1957 tehty sopimus oli edelleen voimassa.

Esitykset ja lausunnot. Musiikkilautakunnan tekemistä tärkeimmistä esityksistä ja antamista lausunnoista mainittakoon mm. seuraavia asioita koskevat: Robert Kajanusta esittävän Hilda Maria Flodinin tekemän marmoriveistoksen hankkiminen kaupungille; musiikkilautakunnan johtosäännön muuttaminen sikäli, että lausuntojen antaminen kuvaamataidealan kysymyksistä siirrettäisiin kuvaamataidetoimikunnalle; kaupunginorkesterin jäsenten eläkeikärajan alentaminen; avustuksen myöntäminen seuraaville sitä anoneille kuoroille, yhdistyksille ym.: Sibelius-Akatemian Oppilaskunta, kunnallisvirkamiesyhdistyksen kuoro Vox Urbana, Helsingin Nuoriso-orkesterin Kannatusyhdistys, Suomen Laulajain ja Soittajain Liiton Helsingin piiri, Helsingin Työväen Lapsilaulajat, Helsingin Kansanteatteri, Intimiteatteri, Munkkiniemen Musiikkiyhdistys sekä Helsinki-Kvartetti. Sen sijaan lautakunta antoi hylkäävän lausunnon 7 avustusanomuksesta.

Kaupunginorkesteri. Kaupunginorkesterin intendentin hoidettavana olevan koti- ja ulkomaisen kirjeenvaihdon lähetettyjen kirjeiden lukumäärä oli 239 ja saapuneiden kirjeiden luku 265.

Kaupunginorkesterin johtajana toimi edelleenkin prof. Tauno Hannikainen ja konserttimestarina viulutaiteilija Naum Levin. Orkesterin vahvuus kertomusvuonna oli 80 soittajaa.

Koevuoden päätyttyä nimitettiin vakinaisina virkoihinsa 1. 4. alkaen II viulunsoittaja Pekka Punna, 1. 9. alkaen I harpunoittaja Marita Keinonen, 1. 10. alkaen bassoviulunsoittaja Pekka Paasio ja 1. 11. lukien IV lyömäsoitintensoittaja Pentti Jylhä.

Koesoiton perusteella ilman koevuotta nimitettiin virkoihin 1. 9. lukien I viulunsoittaja Usko Aro, 1. 10. alkaen II viulun äänenjohtaja Olavi Haapalainen ja 1. 12. lukien III pasuunansoittaja Jorma Svanström. Koevuodeksi nimitettiin 1. 9. alkaen III huilunsoittajaksi Pertti Rasilainen, 1. 12. alkaen bassoviulunsoittajaksi Jorma Katrama ja 1. 9. lukien II viulunsoittajaksi Seppo Tukiainen sekä 1. 1. 1960 lukien IV trumpetinsoittajaksi Jalo Nuutinen, I fagotinsoittajaksi Yrjö Pollari ja III pasuunansoittajaksi Jaakko Muurimäki.

II harpunoittajan virka oli edelleen avoinna ja sitä hoiti viransijainen.

Vuoden aikana siirtyi eläkkeelle 1. 12. III pasuunansoittaja Erkki Lipponen. Ero myönnettiin 1. 1. 1960 alkaen I fagotinsoittajalle Aarne Viljavalle ja IV oboensoittajalle Ilmari Varilalle.

Kaupunginorkesterin jäsenet trumpetinsoittaja Einar Taimela ja bassoviulunsoittaja Ferdinand Mentl kuolivat vuoden aikana.

Orkesterin valtuuskuntaan valitsivat sen jäsenet keskuudestaan soittokaudeksi

1958/59 seuraavat henkilöt: puheenjohtajaksi Aarne Viljavan sekä jäseniksi Eino Rautasuon ja Reino Salon. Varajäseniksi valittiin Vili Pullinen ja Jorma Ylönen. Orkesterin järjestysmiehenä toimi edelleen Armas Karsti.

Sopimus kaupunginorkesterin konserttiohjelmien julkaisemisesta ja myynnistä, joka oli tehty v. 1957 liikemies Einar Lindstedtin kanssa, jatkui edelleen. Sen mukaisesti Lindstedt suoritti kaupungille 150 000 mk:n vuotuisen korvauksen sillä ehdolla, että ohjelmien hinnat, 50 ja 25 mk, pysyivät muuttumattomina.

Konserteissa esitettäviä sävellyksiä ja niiden säveltäjien henkilöllisyyttä koskevista selostuksista, jotka liitettiin painettuina lisälehtinä ohjelmiin, huolehti orkesterin intendentti saaden siitä eri korvauksen.

Varsinaisia sinfoniakonsertteja pidettiin 28 yliopiston juhlasalissa. Ne jakautuivat kevätkaudella kolmeksi ja syyskaudella kahdeksi sarjaksi. Kausitilaaajilla oli mahdollisuus lunastaa edellisen kauden kortteja vastaavat uudet kausikortit.

Kevätkaudella pidettiin 4 päiväkonserttia sinfoniakonserttien uusintasarjana. Lisäksi järjestettiin tavanomainen vappumatineä Konservatoriossa, joten konsertteja oli kaikkiaan 33.

Varsinaisiin sinfoniakonsertteihin myytiin kaikkiaan 16 437 pääsylippua eli keskimäärin 587 (ed. v. 587) lippua konserttia kohden, sinfoniakonserttien uusintoina pidettyihin matineoihin 1 182 lippua eli keskimäärin 297 (230) lippua ja vappumatineaan 775 pääsylippua. Konserttilippujen kokonaisymyynti oli siis 18 401 (20 438) kpl.

Kausikortteja myytiin seuraavasti: sinfoniakonserttien A-sarja 936, josta keväällä 433 ja syksyllä 503 sekä B-sarja 662, josta keväällä 267 ja syksyllä 395 eli kaikkiaan 1 598; sinfoniakonserttien uusintamatineoja (C-sarja) oli kevätkaudella 106.

Konserttilippujen hinnat olivat samat kuin aikaisemmin, nimittäin 500, 400 ja 300 mk. B-sarjan konserttilippujen hinnat vahvistettiin kuitenkin syyskaudella 300, 200 ja 100 mk:n suuruisiksi. C-sarjan konserteissa hinnat olivat 250, 200 ja 100 mk. Vappumatinean lippujen hinta oli 100 mk.

Kaupunginorkesteri soitti kaupunginhallituksen suostumuksella maksutta Sibelius-viikon konserteissa sekä oopperanäytännöissä.

Lautakunta sisällytti myös kertomusvuonna Suomen Säveltaiteilijain Liiton perinteellisen vuosikonsertin sinfoniakonserttiansa sarjaan.

Kaupunginorkesteri avusti kertomusvuoden aikana 163 ooppera-, baletti- ja ope-
rettinäytännöissä sekä 5:ssä konsertti- ja juhlatilaisuudessa.

Käytäntöä, jonka mukaan eräät kuorot avustivat maksutta kaupunginorkesterin konserteissa ja orkesteri vastaavasti avusti niitä, muutettiin siten, että musiikkilautakunnan vahvistaman vuokratariffin C-kohtaa päätettiin ryhtyä 5. 5. lukien soveltamaan kaikkiin kaupunginorkesterin konsertteihin, joissa avustaa jokin kuoro sekä kaikkiin kuorokonsertteihin, joihin kaupunginorkesteria vuokrataan.

Eräitä valmistavia toimenpiteitä kaupunginorkesterin suunniteltua konsertti-
matkaa varten Sveitsiin ja mahdollisesti muihinkin maihin suoritettiin jo kertomus-
vuoden aikana.

Musiikkilautakunnan toimeenpaneman sävellyskilpailun tulokset. Kaupunginorkesterin 75-vuotisjuhlan johdosta julistetussa sävellyskilpailussa jaettiin orkesterisävellyksistä kaksi toista palkintoa, kumpikin 200 000 mk, säveltäjille Lauri Saikola ja Nils-Eric Fougstedt sekä kaksi kolmatta palkintoa, kumpikin 100 000 mk,

31. Musiikkilautakunta

säveltäjille Osmo Lindeman ja Kalervo Tuukkanen. Lisäksi lunastettiin säveltäjä Erik Bergmanin sävellys.

Tulot ja menot. Kaupunginorkesterin tulot tilien mukaan olivat kaikkiaan 24 577 070 mk. Valtion avustusta, jota oli anottu 9 mmk, saatiin 2.2 mmk.

Musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin yhteiset menot olivat 86 914 796 mk, jakautuen seuraavasti: Palkkiot 371 000 mk, Vakinaiset viranhaltijat 75 612 055 mk, Tilapäiset viranhaltijat 144 000 mk, Muut palkkamenot 401 530 mk, Viranhaltijain sunnuntai- ja ylityö- sekä päivystyskorvaukset 58 380 mk, Vuokra 770 058 mk, Käyttövarat 224 396 mk, Konserttikustannukset 5 702 875 mk, Muut kulut 1 689 527 mk, Pukuavustukset 1 940 975 mk.